

Vzhledem k poloze České republiky v centru Evropy a nadnárodnímu charakteru zejména organizovaného zločinu je naprosto zásadní zajistit náležitou mezinárodní spolupráci v trestních věcech mezi státními zástupci České republiky a příslušnými orgány činnými v trestním řízení v cizině. V posledních letech jsme rovněž svědky narůstajícího tempa harmonizace trestního práva a zvýšených požadavků na justiční spolupráci ve věcech trestních mezi členskými státy Evropské unie.

V čele mezinárodního odboru stojí ředitelka, která je po dobu své nepřítomnosti zastupována zástupkyní ředitelky odboru. Na mezinárodním odboru dále působí čtyři státní zástupci. Ke dni 1. ledna 2002 byl mezinárodní odbor přesunut z Prahy do sídla Nejvyššího státního zastupitelství v Brně a současně došlo k celkové personální obměně.

Na základě prohlášení České republiky k úmluvám zejména Rady Evropy týkajícím se mezinárodní justiční spolupráce ve věcech trestních a na základě dvoustranných smluv, je Nejvyšší státní zastupitelství jedním ze dvou ústředních justičních orgánů, které zajišťují spolupráci České republiky v této oblasti. V rámci Nejvyššího státního zastupitelství je za mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních odpovědný mezinárodní odbor, který poskytuje metodickou pomoc státním zástupcům v České republice v oblasti vydávacího řízení a zajišťuje předávání žádostí státních zástupců o vzájemnou pomoc spočívající buď v dožádání nebo předání trestního řízení do ciziny. Ve vztahu k cizině přijímá žádosti o vzájemnou pomoc a koordinuje jejich vyřizování na území České republiky a rozhoduje o převzetí trestního řízení z ciziny (pokud mezinárodní smlouva neumožňuje státním zástupcům přímý právní styk). Každoročně zpracovává více jak 1000 nových případů mezinárodní justiční spolupráce. Celkový počet neskončených věcí výrazně přesahuje 2000, přičemž nezanedbatelnou část z nich tvoří spisy z období před 1. 1. 2002.

Mezinárodní odbor rovněž zpracovává návrhy pokynů obecné povahy, které se týkají mezinárodní justiční spolupráce ve věcech trestních, vyjádření Nejvyššího státního zastupitelství k mezinárodním smlouvám upravujícím tuto oblast a ve spolupráci s jinými odbory Nejvyššího státního zastupitelství podává cizím státům informace o legislativě České republiky. Rovněž zpracovává vyjádření Nejvyššího státního zastupitelství k legislativě Evropské unie týkající se trestního práva nebo mezinárodní justiční spolupráce ve věcech trestních, ve spolupráci s jinými odbory podává Evropské unii informace o legislativě České republiky a úzce spolupracuje se státními orgány, které zajišťují zavádění legislativy Evropské unie týkající se trestního řízení do právního řádu České republiky.

V této souvislosti se mezinárodní odbor Nejvyššího státního zastupitelství rozhodujícím způsobem podílel na přípravě návrhu novely hlavy 25 trestního řádu upravující právní styk s cizinou a nyní se významně podílí i na přípravě návrhu nového zákona o mezinárodní justiční spolupráce, který kodifikuje tuto oblast komplexně a stane se tak dalším významným relativně samostatným předpisem v oblasti trestního práva.

Státní zástupci mezinárodního odboru se rovněž pravidelně účastní projektů Evropské unie pořádaných v rámci [EUROJUST](#) u a Evropské justiční sítě, jakož i řady mezinárodních konferencí a seminářů, týkajících se zejména mezinárodní justiční spolupráce v trestních věcech, kde vystupují s přednáškami nebo se zapojují do činnosti pracovních skupin řešících jednotlivé dílčí problémy v této oblasti.

Mezinárodní odbor Nejvyššího státního zastupitelství se výraznou měrou podílí na vzdělávací činnosti v oblasti mezinárodní justiční spolupráce v trestních věcech, a to jednak formou přednáškové činnosti v rámci Justiční akademie ČR a na jiných fórech, a jednak formou publikační činnosti. V roce 2009 se zástupci mezinárodního odboru aktivně podíleli na

zajišťování předsednictví ČR v Radě EU a v r. 2010 na zajišťování předsednictví ČR v síti CARIN.

Vzhledem k tomu, že mezinárodní justiční spolupráce v trestních věcech je oblastí, která zvláště v poslední době prochází velmi dynamickým vývojem, zůstává snahou mezinárodního odboru Nejvyššího státního zastupitelství nejen držet s tímto vývojem krok, ale také se v mezích svých pravomocí aktivně podílet na jeho ovlivňování.